

Jämsän Terveys Oy:n yhtiökokouksesta johtuvat toimenpiteet

Khall 28.03.2022 § 81
777/00.01.02/2022

Valmistelija: talousjohtaja Ari Luostarinen, puh. 040 593 4655

Jämsän Terveys Oy on Jämsän kaupungin osakkuusyhteisö, kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 49 %:a. Toinen omistaja on Pihlajalinnan Terveys Oy, joka omistaa yhtiöstä 51 %. Jämsän Terveys Oy:n yhtiökokous pidettiin 15.3.2022. Käsittelyssä oli yhtiöjärjestyksen mukaiset tilinpäätöskokouksen asiat sekä lisäksi käyttöpääoman lisäsesitys Jämsän Terveys Oy:lle kohdassa muut asiat.

Kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 14.3.2022 yhtiökokousta ja pyysi etukäteen tietoja uudelleen epäselvistä kirjanpidon kohdista ja ohjeisti samalla yhtiökokousedustajaa. Yhtiökokouksen käsittelyssä oli yhtiöjärjestyksen mukaiset tilinpäätöskokouksen asiat sekä lisäksi käyttöpääoman lisäsesitys Jämsän Terveys Oy:lle kohdassa muut asiat.

Kaupunginhallitus päätti antaa konserniohjeen yhtiökokousedustajalle, että Jämsän kaupunki ei hyväksy käyttöpääoman lisäyspyyntöä,
1) koska osakassopimuksen mukaan kaupungilla ei ole siihen velvoitetta,
2) käyttöpääoman lisäyksen tarpeesta ei ole esitetty luotettavaa laskelmaa ja syytä,
3) koska Jämsän Terveys Oy:n ja Jämsän kaupungin riita-asian käsittely on oikeudessa kesken,
4) Jämsän kaupungin ja yhtiön välillä jatketaan aloitettuja yhtiön tervehdyttämisneuvotteluja.

Yhtiökokousedustajaa veloitettiin ehdottamaan erityistä tarkastusta yhtiöön.

Jämsän kaupunki on valmis keskustelemaan yhtiön toiminnan muuttamisesta siten, että käyttötaloussäästöjä saavutetaan ja siten yhtiön tilannetta parannetaan muutoin kuin käyttöpääomaa lisäämällä.

Jämsän Terveys Oy:tä vaadittiin korjaamaan tilinpäätöstään ja toimintakertomustaan vuodelta 2021 siltä osin, kuin se ei kohtele osakkaita yhtäläisin periaattein.

Eriyisen tarkastuksen toteuttaminen

Osakeyhtiölaissa on annettu osakkeenomistajien vähemmistölle oikeus vaatia erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Eriyinen tarkastus on ns. vähemmistösuojaa.

Erityisen tarkastuksen määräämisen edellytykset ovat seuraavat:

- 1) Ehdotusta erityisen tarkastuksen toimittamisesta on käsitelty OYL 7:7.2 arkoitetulla tavalla yhtiökokouksessa.
- 2) Ehdotus erityisen tarkastuksen toimittamisesta on tehty a) varsinaisessa yhtiökokouksessa tai b) siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on ollut käsiteltävä.
- 3) Erityistä tarkastusta ehdotetaan yhtiön a) hallinnosta ja/tai b) kirjanpidosta.
- 4) Ehdotus tarkoittaa erityistä tarkastusta a) tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka b) tietyistä toimenpiteistä tai seikoista.
- 5) Jokaisen osakeyhtiön yhtiökokouksessa ovat osakkeenomistajat, joilla on vähintään a) yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai b) yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, kannattaneet tehtyä ehdotusta erityisen tarkastuksen toimittamisesta.
- 6) Osakkeenomistaja hakee yhtiökokouksen päätöksen jälkeen yhtiön kotipaikan aluehallintovirastolta erityisen tarkastajan määräämistä.
- 7) Hakemus tehdään kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.
- 8) Tarkastuksen toimittamiseen katsotaan olevan painavia syitä.

Erityistä tarkastusta koskeva hakemus on tehtävä AVI:lle kuukauden kuluessa yhtiökokouspäätöksestä lukien. Hakemuksessa on esitettävä selvitys niistä seikoista, joiden perusteella erityistä tarkastusta haetaan, sekä painavista syistä erityisen tarkastuksen määräämiseksi. Painavia syitä ovat yleensä epäilyt yhteisön varojen väärinkäytöstä, epäilyt yhteisön johdon tai joidenkin osakkeenomistajien tai jäsenten saamasta taloudellisesta hyödystä toisten osakkeenomistajien tai jäsenten kustannuksella, kirjanpidon epäselvyydet sekä muut vastaavat seikat, joiden perusteella voi olla mahdollista että yhtiön kirjanpito taikka hallinto ei ole toteutunut asianmukaisesti.

Hakemuksessa pitää kertoa, millä perusteilla hakija epäilee, että yhtiön toiminnassa on jotain erityisen tarkastuksen vaativaa epäselvyyttä. Yksilöidyistä epäselvyyksistä pitää esittää hakemuksessa myös todisteita.

Jämsän kaupunki tekee hakemuksen erityisen tarkastuksen suorittamiseksi, koska on jäänyt epäselväksi mm. vuosien saatossa se, miten konsernin sisäinen liikevaihto on tapahtunut, mitä eriä on kirjattu yhtiön tulokseen ja onko yhtiölle kirjaantunut kaikki korvaukset, jotka kaupunki on maksanut (esim. Covid) ja onko yhtiön hallitusta ja vähemmistöosakasta informoitu riittävästi yhtiön tilanteesta.

Lisäksi epäselvää on se, mistä ajankohdasta lukien riidanalaisia ja täysin hypoteettisia erikoissairaanhoidon kuluista eroteltuja investointiosia on sisällytetty yhtiön liikevaihtoon ja minkä suuruisina, minne on kirjattu pandemian johdosta maksetut ylimääräiset maksuerät, ja miten konsernin sisäiset menot ovat lisääntyneet merkittävästi.

Jämsän kaupunki on esittänyt yhtiökokoukselle erityisen tarkastuksen toteuttamista. Tähän kaupungilla on vähemmistöosakkeenomistajana myös oikeus.

Käyttöpääoman lisäystä koskeva vaatimus

Käyttöpääoman lisäys on yhtiökokoukseen lisätty otsikolla muut asiat, eikä se ole yhtiön hallituksen esityksenä. Käyttöpääoman lisäyksen tarpeesta ei ole laskelmia, saati selvityksiä, mistä pikainen yhtiön käyttöpääoman loppumisen vaara on aiheutunut. On mainittu vain summa 6 milj. €. Jos jonkinlainen lisärahoituspyyntö tehdään esim. käyttöpääomaan tai uusosakeantiin, niin se tulee tehdä hallituksen esityksenä; eli siis on oltava selkeä esitys asiasta.

Yhtiökokouksessa, toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa on viittaus osakassopimukseen kohtaan: "7.2 Tämän lisäksi Osakkaat sitoutuvat sijoittamaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Yhteisyhtiön toiminnan käynnistämiseksi tarvittavan käyttöpääoman, kuitenkin yhteensä enintään 2.000 euroa osaketta kohti, yhtiökokouksen määränä ajankohtana".

Jämsän Terveys Oy tulkitsee osakassopimusta väärin siten, että kaupungilla olisi velvollisuus ilman muuta osallistua käyttöpääoman lisäykseen vielä seitsemän vuoden jälkeen yhtiön perustamisesta lukien. Kohta 7.2 on kuitenkin ollut sopimuksessa perustamisvaiheen asia, joka on koskenut vain alkavan yhtiön toimintaa. Yhtiö on aloittanut toimintansa jo vuonna 2015, joten kohta ei ole nyt sovellettavissa koskien vuoden 2021 tilannetta.

Osakasopimuksessa 7.5 kohdassa mainitaan mm.: "Osapuolilla ei tämän sopimuksen perusteella eikä muutoinkaan ole velvollisuutta (mutta on oikeus) osallistua mahdollisiin Yhteisyhtiön osakepääoman korotuksiin tai muihin osakkeiden merkintään oikeuttavien instrumenttien merkintöihin eikä antaa Yhteisyhtiölle lainaa tai muuta rahoitusta eikä Yhtiön vastuiden puolesta takauksia tai vakuuksia."

Jämsän kaupunginhallitus on pyytänyt useita kertoja aiemmin yhtiöltä luotettavia selvityksiä käyttöpääoman lisäystarpeesta, saamatta niitä, viimeksi 17.1.2022 KH § 3. Tällöin on päätetty: "Kaupunginhallitus ei osallistu Jämsän Terveys Oy:n käyttöpääoman lisäykseen. Ensisijaisena toimena kaupunginhallitus edellyttää, että yhtiö etsii toiminnastaan käyttötalousmenojen säästöjä, joita voidaan toteuttaa kaupungin kanssa yhteistyössä. Lisäksi kaupunginhallitus on edellyttänyt, että yhtiön velkaantumisen ja lisämenojen syyt esitetään myös vähemmistöosakkaalle luotettavasti".

Osakeyhtiölain mukaan Yhtiö on erillinen oikeushenkilö. Näin ollen, osakkeenomistajat eivät vastaa yhtiön velvoitteista. Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä osakkeenomistajan velvollisuudesta suorittaa erityisiä maksuja yhtiölle (esim. käyttömaksu, vastike tms.). Myös osakassopimuksessa voidaan sopia siitä, mitä maksuja yhtiölle suoritetaan. Muutoin - osakkeenomistajan taloudellinen riski rajoittuu sijoitetun

pääomapanoksen menettämiseen. *Osakkeenomistajalla ei ole osakeyhtiölaista johtuvaa velvollisuutta vastata yhtiön velvoitteista tai tehdä lisäsijoituksia yhtiöön edes silloin, kun yhtiö on maksukyvytön.*

Osakassopimuksessa on ainoastaan rahoituksen osalta kohdassa 7.2 kirjattu osakkaiden sitoutumisesta maksaa Yhteisyhtiön *toiminnan käynnistämiseksi* tarvittavan käyttöpääoman, kuitenkin yhteensä enintään 2.000 euroa osaketta kohti, yhtiökokouksen määräämänä ajankohtana. Muuta rahoitusvelvollisuutta ei ole.

Käyttöpääoman maksuvelvollisuus ei siten ole lainmukainen.

Osakeyhtiölain 21.luvun 1§:n mukaan osakkeenomistaja voi moittia yhtiökokouksen päätöstä yhtiötä vastaan ajettavalla kanteella, jos 1) asian käsittelyssä ei ole noudatettu menettelyä koskevia tämän lain säännöksiä tai yhtiöjärjestyksen määräyksiä ja virhe on voinut vaikuttaa päätöksen sisältöön tai muuten osakkeenomistajan oikeuteen; taikka 2) päätös on muuten tämän lain tai yhtiöjärjestyksen vastainen.

Moitekanne on nostettava kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä. *Jollei kannetta nosteta määräajassa, päätöstä pidetään pätevänä.*

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Jämsän kaupungin hallintosääntö 4. luku ja § 25
Jämsän kaupungin konserniohje

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

Kaupunginhallitus päättää, että
1. ryhdytään toimenpiteisiin erityisen tarkastuksen hakemiseksi ja
2. nostetaan moitekanne virheellisessä muodossa syntyneen ja sisällöltään lainvastaisen käyttöpääomavaatimuksen kumoamiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Sanna Rajala (palvelusuhdejäävi), Mika Kyrö (yhteisöjäävi) ja Pekka Laaksonen (yhteisöjäävi) eivät esteellisinä olleet läsnä asian käsittelyn aikana.

Asiantuntijana asian käsittelyn aikana oli läsnä talous- ja suunnittelupäällikkö Erkki Kainulainen.